

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

4376 ජෛව මාකාණ්ඩ කළුවිත තිශ්‍යෙනක්කளාම

851

Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2018 ජූලි 12 ගෞනීය තෙවන වාර පරීක්ෂණය
කුල්ලිප් පොතුත් තරාතර (ඉයර්තරප්) පරිග්‍රැස 2018 ජීවීල, තරම් 12 මුන්තාම ත්‍යාගාධ පරිග්‍රැස
General Certificate of Education (Adv. Level), Grade 12 Third Term Test, 2018 July

සංයුත්ත ගණිතය - I

Combined Maths - I

10 S I

පැය තුනයි
03 hours

උපදෙස්:

විභාග අංකය:.....

- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමඟින් වේ.
- A කොටස (ප්‍රශ්න 1 – 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 – 17)
- ❖ A කොටස :

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු සපයා ඇති ඉඩිඩි පියන්න. විඩිපුර ඉඩි අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර පියන කඩිදාසි භාවිතා කළ භාවිතය.

- ❖ B කොටස :

ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු සපයා ඇති කඩිදාසිවල පියන්න.

- ❖ තීක්ෂිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටසහි පිළිතුරු පත්‍රය, B කොටසහි පිළිතුරු පත්‍රයට උසින් සිරින පරිදි කොටස දෙක අමුණා විභාග යාලාධිපතිට භාර දෙනු ලැබේ.
- ❖ ප්‍රශ්න පත්‍රයන්හි B කොටස පමණක් විභාග යාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රශ්නය සඳහා පමණි.

(10) සංයුත්ත ගණිතය I

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
ප්‍රතිග්‍රන්ථය		

I පත්‍රය	
II පත්‍රය	
එකතුව	
අවසාන ලකුණු	

අවසාන ලකුණු	
දුලක්කමෙක්	
අකුරන්	

සංයුත්ත අංක	
ත්‍රේකුර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ:	1. 2.
අධික්ෂකය කළේ:	

A නොවා

01. f හා g යින් පහත සඳහන් ආකාරයට අර්ථ දක්වයි.

$$f(x) = 2x - 1, \quad x \in \mathbb{R}$$

$$g(x) = \frac{3}{4x-1}, \quad x \in \mathbb{R}, \quad x \neq 1/4$$

i. f යින්දේ ප්‍රතිලෝම යිකය f^{-1}

ii. gof සංයුත යිකය හා එහි විසම සෞයන්න.

02. $\frac{3x^2 + 2x + 1}{(x+1)(x^2+1)(x-1)}$ හි ලින්න හාය සෞයා ඒහැයියි

$\frac{3x^2 - 2x + 1}{(x-1)(x^2+1)(x+1)}$ හි ලින්න හාය අපෙශීය කරනින.

03. $\frac{1}{\log_4 x} + \frac{1}{\log_{64} x} + \frac{1}{\log_{1024} x} + \dots$ හි පලමු පද 10 හි එකතු සමාන්තර ග්‍රේසියක එකතු භාවිත කරමින් $\log_4 x$ පද විළින් සෞයන්න.

04. $A \equiv (-1, 1)$, $B \equiv (1, 2)$, $P \equiv (x, y)$ වේ.

- i. $AP^2 - BP^2 = 5$ තම $y + 2x = 4$ ට පෙන්වන්න.
ii. $AP = 2BP$ තම එවිට, $3x^2 + 3y^2 - 10x - 14y + 18 = 0$ ට පෙන්වන්න.

05. පහත සිමාවල අගයන් සොයෙන්න.

i. $\lim_{x \rightarrow -\frac{\pi}{4}} \frac{1 + \sin 2x}{\cos x + \sin x}$

ii. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{1 - \sin x}{\cot^2 x}$

06. $x^2 + 2ax + b = 0$ හා $x^2 + 2px + q = 0$ සමිකරණ වලට පොදු මූලයක් තීබෙන බව දී ඇත.
පොදු මූලය සොයා $(q - b)^2 = 4(p - a)(aq - bp)$ බව පෙන්වන්න.

07. $\frac{d}{dx} \left\{ \sin^{-1} \frac{2x}{1+x^2} + \cos^{-1} \frac{1-x^2}{1+x^2} \right\}$ സൊല്യൂഷൻ.

08. මෙම සමාගමේ සම්කරණ විලුව සාධරණ විසඳුම් උබායන්ක.

$$\cos(x + 2y) = \frac{1}{2} \quad \cos(2x + y) = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

09. $\sin A = \frac{3}{5}$, $\frac{\pi}{2} < A < \pi$ $\cos B = \frac{-12}{13}$, $\pi < B < \frac{3\pi}{2}$ ගේ තම, $\sin(A - B)$ හා $\cos(A + B)$ සෙයන්ක.

10.

- a) $\cos 4\theta + 4 \cos 2\theta \equiv 8 \cos^4 \theta - 3$ බව පෙන්වන්න.
 b) $2\{\sin^6 \theta + \cos^6 \theta\} - 3\{\sin^4 \theta + \cos^4 \theta\}$ යන්න ඔ වලින් ස්වාධ්‍යත්ව බව පෙන්වන්න.

B නොවන

* ප්‍රතික පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

11.

(a) a, b, c සියල්ල ප්‍රතින්න යයි දී තිබෙන විට,

$$\frac{x^3}{(x-a)(x-b)(x-c)} \equiv K + \frac{A}{(x-a)} + \frac{B}{(x-b)} + \frac{C}{(x-c)} \text{ වන පරදී } K, A, B, C \text{ හි අගයන් සෞයන්න.}$$

a, b, c හා d සියල්ල ප්‍රතින්න විට,

$$\frac{a^3}{(a-b)(a-c)(a-d)} + \frac{b^3}{(b-c)(b-d)(b-a)} + \frac{c^3}{(c-d)(c-a)(c-b)} + \frac{d^3}{(d-a)(d-b)(d-c)} = 1$$

වත් අපෝහනය කරන්න.

(b) එකම සටහනක $y = |x+2| + 2$ සහ $y = |x+1| + |x+3|$ ග්‍රිතවල දී ප්‍රස්ථාර ඇදන්න.

එකඟීන් $|x+1| + |x+3| \geq |x+2| + 2$ තාප්ත කරන x හි අයය කුලකය සෞයන්න.

(c) $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $2 \log_3(x+2) - \frac{1}{\log_x 3} = \log_3 8$ විසඳන්න.

12.

(a) $x^2 + px + q = 0$ සම්කරණයේ මූල α හා β වේ. α^2, β^2 මූල ලෙස අති සම්කරණය සෞයන්න.

$x^2 - 2x - 1 = 0$ සම්කරණයේ මූල α හා β යයි දී තිබේ. α^8, β^8 මූල ලෙස ආති සම්කරණය සෞයන්න.

එකඟීන් $(1154)^{1/8} \approx \sqrt{2} + 1$ වත් අපෝහනය කරන්න. ($\sqrt{(1154)^2 - 4} \approx 1154$ ලෙස ගන්න.)

(b) $f(x) = ax^4 - 6x^3 + bx^2 - cx + 28$ වේ.

$(x-2)^2, f(x)$ හි සාධකයක් හා $f(x), (x+1)$ ව්‍යුත් විට, යෝජන 36 වත් දී තිබේ. a, b හා c හි අගයන් සෞයා එකඟීන් $f(x)$ සාධක වලට වෙන් කරන්න.

13.

(a) $F(x) = 5x^2 + 4x + 2$ හා $H(x) = x^2 + 1$ වේ.

$F(x) + \lambda H(x) = r(x-a)^2$ වන පරදී λ හි අගයන් සෞයන්න.

එකඟීන් l, m, l', m', h, k සඳහා අයයන් ලබා දෙමින්

$F(x) = l(x-h)^2 + m(x-k)^2$ සහ

$H(x) = l'(x-h)^2 + m'(x-k)^2$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කරන්න.

(b) $2x^3 - 13x - \sqrt{7}$ හා $x^3 + \sqrt{7}x^2 - 14\sqrt{7}$ ප්‍රකාශන වලට පොදු සාධකයක් තිබෙන වත් පෙන්වන්න.

එකඟීන් හෝ අන් අයුරකින් $2x^3 - 13x - \sqrt{7} = 0$ සම්කරණය විසඳන්න.

14.

(a) $f(x) \equiv \cos x \sin(x + \pi/4)$ වේ.

$f(x), a \cos(bx - \alpha) + c$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කරන්න.

මෙහි a, b, c හා α සීර්සය කළ ප්‍රති නියන වේ. ($0 < \alpha < \pi/2$)

$g(x) = 4f(x) + \sqrt{2}$ වේ.

$\pi/8 \leq x \leq 9\pi/8$ සඳහා $y = g(x)$ හි දැනු ප්‍රස්ථාරය අදින්න.

(b) $\frac{\cos x + \sin x}{\cos x + 2 \sin x + 1}$ තිබූ තුළ x හි කිසිදු අගයකට $\frac{1}{2}$ හ් 1 හ් අතර අගයන් ගත නොහැකි බව පෙන්වන්න.

(c) $2 \cos \theta (\cos \theta - \sqrt{3} \sin \theta) = 1$ නම් $\tan 2\theta = \frac{1}{\sqrt{3}}$ බව පෙන්වන්න.

ඒකයින් $0 < \theta < 2\pi$ තුළ $2 \cos \theta (\cos \theta - \sqrt{3} \sin \theta) = 1$ සම්කරණයේ විසඳුම් සොයන්න.

එම පරාජය සඳහා $2 \cos \theta (\cos \theta + \sqrt{3} \sin \theta) = 1$ හි විසඳුම් අපස්හනය කරන්න.

15.

(a) ත්‍රිකෝෂයක පාද දෙකක දිග 12 cm හා $12\sqrt{2}$ cm වේ. කුඩා පාදයට සම්මුඛ කෝෂය 30° කි. මෙම දත්ත විලෝ එකා වන ත්‍රිකෝෂ දෙකක් පවතීන බව පෙන්වන්න.

මෙම ත්‍රිකෝෂ දෙකෙහි අනෙක් කෝෂ දෙකෙහි අයන් ද සොයන්න.

මෙම ත්‍රිකෝෂ දෙකෙහි විශේෂ අතර අනුපාතය $\sqrt{3} + 1 : \sqrt{3} - 1$ බව පෙන්වන්න.

(b) $3 \tan^{-1} \frac{1}{4} + \tan^{-1} \frac{1}{20} = \frac{\pi}{4} - \tan^{-1} \frac{1}{1985}$ බව පෙන්වන්න.

(c) $\tan^{-1} 2x + \tan^{-1} 3x = \frac{\pi}{4}$, x සඳහා විසඳුන්න.

16.

(a) විශ්‍ර්යාත්තයේ අර්ථ දැක්වීම හා විනා කරමින් $\frac{d}{dx} a^x = a^x \lim_{\delta x \rightarrow 0} \frac{(a^{\delta x} - 1)}{\delta x}$ බව පෙන්වන්න.

$\frac{d}{dx} a^x$ වෙනස් ආකාරයකට සොයන්න.

ඒකයින්, $\lim_{\delta x \rightarrow 0} \frac{(a^{\delta x} - 1)}{\delta x}$ සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න.

(b) $\frac{d}{dx} e^x = e^x$ බව උපකළුපනය කරමින් $\frac{d}{dx} \ln|x|$ අපස්හනය කරන්න.

$y = \ln|x + \sqrt{1 + x^2}|$ යෙදී තිබේ. $\frac{dy}{dx}$ සොයන්න.

$$(x^2 + 1) \frac{d^2y}{dx^2} + x \frac{dy}{dx} = 0 \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

(c) $a > 0$ වූ $y = x^4 - 4ax^3 + b$ ලිඛායේ ප්‍රස්ථාරයට එක් ස්ථානීය අවමයක් හා නුත්‍රිචර්තක ලක්ෂණයක් සිංහල බව පෙන්වන්න.

$b = 0$ විට ලිඛායේ ප්‍රස්ථාරය අදින්න.

17.

(a) සුදුසු ආදේශයක් මගින් හෝ අන්තර්මයකින්,

$$\text{i. } \frac{d}{dx} \tan^{-1} \left[\frac{\sqrt{1+x^2} - \sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1+x^2} + \sqrt{1-x^2}} \right]$$

$$\text{ii. } \frac{d}{dx} \sin^{-1} \left[\frac{4x+3\sqrt{1-x^2}}{5} \right] \quad \text{සොයන්න.}$$

(b) $x = \sin \theta$ හා $y = \sin k\theta$ කළී,

$$(1-x^2) \frac{d^2y}{dx^2} - x \frac{dy}{dx} + k^2y = 0 \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

(c) කාන්විස් රේද්දුකින් සකස් කරන ලද විභේද සේන්සිඩ් බණ්ඩයක, අරයන් දෙකා එකට සම්බන්ධ කරමින් පෙන්වුක යැයියෙන් දුනු කුඩාරුමක් තහාගනු උගෙ. මෙම කුඩාරුමේ පරිමාව උපරිම වන්නේ, සේන්සිඩ් බණ්ඩිය සේන්සිඩ් ආරාතනය කරන කෝරය $\frac{2\sqrt{6}}{3} \pi \text{ rad}$ වන විට බව පෙන්වන්න.

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

තෙන් මාකාණක කළඩිත් තිශ්‍යෙකකීමාම

Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විජාගය 2018 ජූලි 12 ගෞනීය තෙවන වාර පරික්ෂණය
ගුල්ඩිප් පොතුත් තරාතර (ඉයර්තරාප්) පර්ත්සේ 2018 ජීවෙල, තරුම 12 මුන්දාම තවෙනෙන් පර්ත්සේ
General Certificate of Education (Adv. Level), Grade 12 Third Term Test, 2018 July

සංයුත්ත ගණනය - II

Combined Maths - II

10 S II

පැය තුනකි

03 hours

උපදෙස්:

විජාග අංකය:.....

❖ මෙම ප්‍රෝග්‍රාම පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.

A කොටස (ප්‍රෝග්‍රාම 1 – 10) සහ B කොටස (ප්‍රෝග්‍රාම 11 – 17)

❖ A කොටස :

සියලුම ප්‍රෝග්‍රාම පිළිබුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රෝග්‍රාම සඳහා ඔවුන් පිළිබුරු සපයා ඇති ඉඩින් උග්‍රීන්න වැඩිපුර ඉඩි අවශ්‍ය ලේ නම්, ඔවුන් අමතර උග්‍රීන් කැඩාසි භාවිතා කළ හැකිය.

❖ B කොටස :

ප්‍රෝග්‍රාම පහකට පමණක් පිළිබුරු සපයන්න. ඔවුන් පිළිබුරු සපයා ඇති කැඩාසිවල උග්‍රීන්.

❖ තීගිලිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටසෙහි පිළිබුරු පත්‍රය, B කොටසෙහි පිළිබුරු පත්‍රයට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විජාග යාලාධිපතිට භාර දෙන්න.

❖ ප්‍රෝග්‍රාම පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විජාග යාලාධිපති පිටතට ගෙන යාමට අවසර ඇත.

❖ මෙම ප්‍රෝග්‍රාම පත්‍රයේ g මිශ්‍යෙන් අඟ්‍රිත්‍යා ත්‍රේල්‍රුණය දැක්වෙයි. ($g = 10 \text{ ms}^{-2}$)

පරික්ෂකාවිරුද්ධීය ප්‍රෝග්‍රාමය සඳහා පමණි.

(10) සංයුත්ත ගණනය II

කොටස	ප්‍රෝග්‍රාම අංකය	ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
ප්‍රතිගෘහය		

I පත්‍රය

II පත්‍රය

එකතුව

අවසාන ලකුණු

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමෙන්

අකුරුන්

සංයුත්ත අංකය

දැන්කර පත්‍ර පරික්ෂක

1.

පරික්ෂා කළේ:

2.

අධික්ෂණය කළේ:

A කොටස

01. ගලක් කුළුනක ප්‍රියනේ සිට අත් හරිනු ලැබේ. එවිට වලිනගේ අවසාන තන්පරයේදී ගල කුළුණේ උසින් $\frac{1}{5}$ ක දුරක් ගමන් කරයි. කුළුණේ උස h නම්; $h^2 - 450h + 625 = 0$ සමිකරණය ලබාගන්න.

02. මෝටර් රථක උපරිම ත්වරණය හා මන්දනය පිළිවෙළින් 0.6 ms^{-2} හා 0.8 ms^{-2} ලේ. නිය්වලනාවෙන් ගමන් අරඹා නිය්වලනාවෙන් ගමන අවසන් වන පරිදී 0.35 km ක දුරක් අඩුනම කාලයෙන් ගමන කරන විට, මෝටර් රථක ගන්නා උපරිම වේගයන්, මෙම අඩුනම කාලයන් සෞයන්න.
($\sqrt{15} = 3.9$ ලේස සුළුකන්න.)

03. අංශුලක් 45° ක ආරෝහණයෙන් හා V ලේඛයෙන් ප්‍රක්ෂේපය කරයි. ප්‍රක්ෂේපය ලක්ෂණ තැබූ ඇතුළුවේ නිරස් පරායය R ද අංශුල තැයෙනා උපරිම උස h ද වේ.

$$\text{i. } h = \frac{V^2}{4g} \text{ හා}$$

$$\text{ii. } R = 4h \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

04. ABC ත්‍රිකෝණකාර ආස්ථරයක් A හා B ගීර්ජවලට සම්බන්ධ කර ඇති තන්තුවකින් O අවල ලක්ෂයක එදා තිබේ. AO හා BO තන්තු කොටස සිරසට පිළිවෙළින් α හා β කොළ සාදයි. (BC දාරය සිරසට පවතියි.)
- $$2 \cot \alpha - \cot \beta = 3 \cot B \text{ බව පෙන්වන්න.}$$
- $$\alpha = \beta = \cot^{-1}(3 \cot B) \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

05. 3 ms^{-1} ක ටේගයෙන් වාකය හරහා සිරස් ව වැඩි බිඳු වැට්. 18 kmh^{-1} ක ටේගයෙන් උතුරු දෙසින් පුලුගෙක් හමන විටක, උතුරු දියාවට 6 kmh^{-1} ක ගැටුණු ඇතින් යම් කරන අභ්‍යන්තර වාත්‍ය බිඳු ක්‍රියාවකින් වැටෙන්නා සේ පෙන් ද?

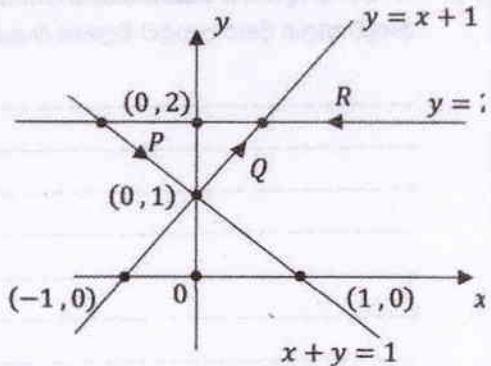
06. ලක්ෂණයක දී ක්‍රියා කරන බල දෙකකින්, එක් බලයක දියාව ප්‍රතිච්‍රිත කළ විට, බල දෙක් සම්පූර්ණ බලය සෘජුකාර්යකින් හැඳේ. බල දෙක් වියාලුන්වයක් සමාන විය යුතු බව පෙන්වන්න.

07. W බර අංශුවක් α කෝෂයකින් ආහත රූ තලයක නඩා අත්තේ $\alpha > \text{සර්පණ කෝෂය } (\lambda)$ වන පරිදි ය. අංශුව තලය දිගේ පහළට විනෙය වැළැකවීමට අංශුවට යෙදිය යුතු අවම බලය සොයන්න.

08. $a = 2i + 3j$, $b = 3i - 4j$ හා $c = -2i + 5j$ වේ.

- $ma + nb$; c දෙයිකයට සමාන්තර වන පරිදි
 - $ma + nb$; c දෙයිකයට ලැඩාක වන පරිදි
- $m : n$ අනුපාතයන් සොයන්න.

09. වියාලත්වයක් P , Q හා R තුළ තුනක් පිළිවෙළින්
 $x + y = 1$, $y = x + 1$ හා $y = 2$ රේඛා ඔස්සේ ක්‍රියා
 කරනී. බල පද්ධතියේ සම්පූරුක්ක බලයේ ක්‍රියා රේඛාවේ
 සමිකරණ සොයුන්න.

10. $(a + b)$ දීග w බර AB දැනුව ගුරුත්ව කේත්දුය, A සිට a දුරකින් ඇත. එකම තිරස් තලයේ, එකක් අනෙකේ සිට c දුරකින් පිහිටි සමාන්තර පිළියා දාර දෙකක් මත දැනුව තබා ඇත. එක්-එක් පිහිටා දාරයෙන් ඔවුන් දැනුව සමාන කොටස් තෙරී ඇත. පිළියා දාර මත ප්‍රතික්‍රියා පිළිවෙළින් $(a - b + c) \frac{w}{2c}$, $(b - a + c) \frac{w}{2c}$ බව පෙන්වන්න.

B කොටස

❖ ප්‍රතිඵලීය ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන සෑවක්

- 11.
- A ට 1 km ක් ඇතින් B ඔහු B ට 2 km ක් ඇතින් C ඔහු අදුරින් සංස්කීර්ණ දාවක පරියක් මත A, B, C ලක්ෂණ තුන පිහිටා ඇතු. ඒකාකාර ත්වරණයෙන් ගමන් කරන මෝටර් රථයකට A සිට B දක්වා වලින් මිනි: 1 ක් ඔහු B සිට C දක්වා වලින් මිනි: 1 $\frac{1}{2}$ ක කාලයක් ද ගනී. වලින් සම්කරණ හා විතයෙන් මෝටර් රථයේ ත්වරණය $kmh^{-1}min^{-1}$ ඒකක වලින් සෞයා C හි දී මෝටර් රථයේ ප්‍රවේශය $92 kmh^{-1}$ බව පෙන්වන්න.
 - X බෝරුව $60 kmh^{-1}$ ක් චීගයෙන් ගිණිකාණ දෙසට ගමන් කරන අතර Y බෝරුව $40 kmh^{-1}$ ක් චීගයෙන් උඩාන දියාවට ගමන් කරයි. X හි නැව්‍යක්ට Z බෝරුවේ උනුරු දියාවට ගමන් කරන්නා සේ පෙනෙන අතර, Y හි නැව්‍යක්ට Z බෝරුවේ තැපෙන්තිරින් 15° ක් දකුණට ගමන් කරන්නා සේ පෙන්න. Z බෝරුවේ ගමන් කරන සත්‍ය දියාව හා චීගය සෞයෙන්න. ($\cos 15^\circ = \frac{\sqrt{3} + 1}{2\sqrt{2}}$ හා $\sin 15^\circ = \frac{\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}}$ යේ.)
12. A හා B දුම්බයේ එන්ඩ් දෙකක් සමාන්තර පිළි මත එකම දියාවට පිළිවෙළින් ඒකාකාර ත්වරණයෙන් f හා $\frac{3f}{2}$ වන සේ ගමන් කරයි. එන්ඩ් දෙක සමාන්තර P සංඛා කණුවක් පැසු කරයි. එවිට A හා B හි චීග පිළිවෙළින් u හා $\frac{u}{2}$ යේ. එන්ඩ් දෙක නැවතන් Q සංඛා කණුව අසල දී එක එළුල් පිහිටියි. ඒ හා සමඟ එන්ඩ් රේලය නැවතුම්පාලේදී නිය්වලනාවයට පත්වීම සඳහා A හා B පිළිවෙළින් f හා F ඒකාකාර මන්දනවිඳින් ගමන් කරයි.
- එකම සටහනේ A හා B එන්ඩ් සඳහා ප්‍රවේග - කාල ප්‍රස්ථාර හි දූ සටහන් අදින්න.
- A එන්ඩ්, B ට වඩා ඇතින් පිහිටා වැසිම දුර $\frac{u^2}{4f}$ බව පෙන්වන්න.
 - එන්ඩ් දෙක Q සංඛා කණුව පැසු කරන විට, ඒවාගේ චීග හා PQ දුර සෞයෙන්න.
 - $F : f = 49 : 36$ බව පෙන්වන්න.
 - ඉහත සටහනේම B එන්ඩ් මත සාපේක්ෂ A එන්ඩ්මේ ප්‍රවේග-කාල ප්‍රස්ථාරය දක්වන්න.
13. P හා Q අංගු දෙකක් එකම මොහොතේ O ලක්ෂණයෙන් එකම ප්‍රක්ෂේපණ චීගයෙන් හා වෙනස් ප්‍රක්ෂේපණ කෝණ වලින් ප්‍රක්ෂේප කරයි. අංගු දෙකම O හි සිට $2h$ තිරස් දුරින් හා O හි මට්ටමට h උසින් පිහිටි C ලක්ෂණයෙන් හරහා යයි.
- P අංගුව ප්‍රක්ෂේපණය කරන කෝණය $\tan^{-1} 2$ යේ. ප්‍රක්ෂේපණ චීගය g හා h පද වලින් සෞයෙන්න. Q අංගුවේ ප්‍රක්ෂේපණ කෝණය $\tan^{-1}(4/3)$ බව පෙන්වන්න.

අංගු දෙක C කරා ලිඛා වන කාල ප්‍රාග්ධනය $(3 - \sqrt{5}) \sqrt{\frac{2h}{3g}}$ බව පෙන්වන්න.

අංගුන් වල සිරස් හා තිරස් ප්‍රවේග-කාල ප්‍රස්ථාර එකම සටහන්වල අදින්න.

14.

(a) A හා B ලක්ෂණ දෙකක පිහිටුවේ දෙයින් O ලිපි ලක්ෂණයක් අනුබද්ධ පිළිවෙළින් a හා b වේ.

P, Q ලක්ෂණය පිළිවෙළින් OA හා AB මත පිහිටා ඇත්තේ $OP = 3PA$ හා $5AQ = 7QB$ වන පරිදිය.

PQ රේඛාව $5PQ = 4QR = 4QR$ වන සේ R දක්වා දික්කර තිබේ.

$\overrightarrow{AQ}, \overrightarrow{PQ}$ හා \overrightarrow{PR} , a හා b පද වැළින් සොයන්න.

දෙයින් භාවිතයෙන් O, B හා R ඒක රේඛිය බව පෙන්වන්න.

$OB : BR$ අනුපාකය සොයන්න.

(b) P, Q, R බල තුනක් A, B, C ත්‍රිකෝණයේ $\overrightarrow{BC}, \overrightarrow{CA}$ හා \overrightarrow{AB} පාද ඔස්සේ පිළිවෙළින් ක්‍රියා කරයි.

S මෙම පද්ධතියේ සම්පූරුෂක්ත බලයේ වියාලන්ත්වය වේ.

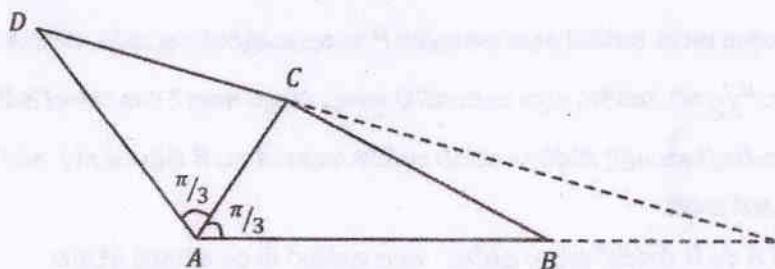
$S^2 = P^2 + Q^2 + R^2 - 2QR \cos A - 2RP \cos B - 2PQ \cos C$ බව පෙන්වන්න.

මෙම බල පද්ධතියේ සම්පූරුෂක්ත බලයේ ක්‍රියා රේඛාව ත්‍රිකෝණයේ උම්බ නොස්කු හරහා ගමන් කරයි නම්,

$P \sec A + Q \sec B + R \sec C = 0$ බව පෙන්වන්න.

15.

(a) a හා b නිශ්චිත දෙකක දෙකක අදිය ගුණීනය අර්ථ දක්වන්න.

$ABCD$ වනුරඟයේ $B\hat{A}C = C\hat{A}D = \pi/3$ බවත් $15|\overrightarrow{AC}| = 3|\overrightarrow{AB}| = 5|\overrightarrow{AD}|$ බවත් දිනිබේ. BA හා CD රේඛා අනර කෝණය $\cos^{-1}(2/\sqrt{7})$ බව පෙන්වන්න.

(b) ඒකතල බල පද්ධතියක $(0, 0), (1, 4)$ හා $(4, 2)$ ලක්ෂණ වටා ජුරේ පිළියාලින් $16, 4$ හා -4 වේ.

පද්ධතියේ සම්පූරුෂක්ත බලයේ වියාලන්ත්වය හා ක්‍රියා රේඛාවේ සම්කරණය සොයන්න.

මෙම පද්ධතිය, $x = 4$ හා $2y = x - 4$ රේඛා ඔස්සේ පිළිවෙළින් ක්‍රියාකරන P හා Q වියාලන්ත්වයන් සහිත බල දෙකකට තුළා නම් P හා Q හි වියාලන්ත්ව සොයන්න.

16.

- (a) බර W' , අරය r වූ ගෝලයක් l දිගුති තන්තුවකින් අවල ලක්ෂණයක එල්ලා තිබේ. W බර දිග 2α වූ ඒකාකාර දැන්ධික කෙළවරක් ඉහත ලක්ෂණට සුවිල ලෙස ඇඟිල කර, (දැන්ධිට එම ලක්ෂණය වටා හැරෙන්නට නිදහස තිබේ.) දැන්ධි ලක්ෂණයක් ගෝල පෘථිය ස්පර්ය වන සේ සමතුලිකව තිබේ. තන්තුව සිරස සමඟ සාදන කෝණය θ නම්.

$$\tan \theta = \frac{Wa \cos^2 \alpha}{W'r + Wa \sin \alpha \cos \alpha} \quad \text{මතින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න. මතින් } \cos \alpha = \frac{r}{l+r} \text{ නේ.}$$

θ, α සහ W' පද අසුළුතන් තන්තුලේ ආකෘතිය සොයන්න.

- (b) ඇමාන අරයන් ඇති සමාන බර සහිත සුමට ගෝල දෙකක්, යිර්ණය යටි අතට සිටින සේ අවලට තබා ඇති සුමට සංස්කීර්ණකාර කුහර තක්තුවක් අනුලත සමතුලිතතාවේ පවත්නාන්, එක් එක් ගෝලය එක් ලක්ෂණයකි පමණක් කේතුව ස්පර්ය වන පරිදි ය. කේතුවේ අක්ෂය සිරස සමඟ β කෝණයක් සාදන අතර කේතුවේ ඇති සිරස කෝණය γ නේ.

ගෝල දෙකක් පොදු අභිල්‍යාය සිරසට $\tan^{-1} \left[\frac{\cos 2\alpha + \cos 2\beta}{\sin 2\beta} \right]$ කෝණයක් සාදන බව පෙන්වන්න.

17.

- (a) තිරසට 45° කින් ආකාර රූ කළයක් මත W බරති ගෝලයක් තබා ගෝලයේ ඉහළම ලක්ෂණයේදී P තිරස බලයක් යැදිමෙන් එය සමතුලිතතාවේ තබනු ලැබේ. P හි අයය සොයන්න.

- I. තුළයක් ගෝලයන් අතර සර්ණය සංගුණකය $\mu, (\sqrt{2} - 1)$ ට වඩා ඇති නම් සමතුලිතතාව ඇති විය නොහැකි බව පෙන්වන්න.
 - II. සර්ණය සංගුණකය $\mu, (\sqrt{2} - 1)$ ට සමාන නම් හෝ ඊට ඛැඩි කම්, සමතුලිතතාව ඇතිවිය හැකි බව පෙන්වන්න.
- μ හි අයය $(\sqrt{2} - 1)$ ට වඩා වැඩි නම් සමතුලිතතාව සිමාකාර ද කැඳී යන්න නිර්ණය කරන්න.

- (b) $2W$ බර l දිගුති AB දැන්ධිකට එහි උඩි කෙළවරහි ඇති සුමට ඇඟිලක් වටා හැරීමට අවකාශ තිබේ.

B කෙළවර තිරස බලයක් යොදා A හරහා ඇදී සිරස රේඛාවේ සිට එ දුරකින් B තිබෙන සේ දැන්ධි සමතුලිතතාවේ තබා ඇත. මෙම පද්ධතියට අනුරූප බල ත්‍රිකෝණය ඇදිමෙන් ඇඟිලේ ප්‍රතික්‍රියාව

$$W \sqrt{\frac{4l^2 - 3a^2}{l^2 - a^2}} \quad \text{බව පෙන්වන්න.}$$

